

FONS COMERCIALS I D'EMPRESSES

Descripció i inventari del fons

808.000 *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*

Cessió: Germans Juli i Maria Antònia Poch i Oliva

Actualització: primer trimestre 2022

FITXA DE DESCRIPCIÓ

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. Codi de referència

Codi país CAT Codi arxiu SAMLM Codi 808.000

1.2. Nivell de descripció

Inventari de fons documental comercial i d'empreses

1.3. Títol

FONS COMERCIALS I D'EMPRESES. *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*

1.4. Dates de formació

-Dates de creació i agregació: 1925 / 1962

1.5. Volum i suport

-Documentació textual: 5 registres

TOTAL: 0,10 ml (1 capsula normalitzada)

2. ÀREA DE CONTEXT

2.1. Nom(s) del(s) productor(s)

Sociedad de Aguas Mina Melitrons

2.2. Història de l'organisme / Biografia del productor

La *Sociedad de Aguas Mina Melitrons* es va fundar l'11 de març de 1931, com a entitat que va explotar, gestionar i mantenir la mina d'aigua. Amb tot, existeixen rastres documentals d'aquesta mina, previs a la constitució de la Societat, que daten de 1925. El període de màxima expansió de la mina d'aigua, però, va ser durant la dècada de 1930, en què es va construir el gruix de la galeria subterrània per on s'extreia l'aigua, i les canonades amb que es distribuïa als usuaris. Aquests es trobaven, majoritàriament, al nucli antic de Lloret de Mar, en una àrea d'influència al voltant de l'església parroquial de Sant Romà.

Per a la construcció de la galeria subterrània de la mina, la *Sociedad de Aguas Mina Melitrons* va contractar els miners Joan Roca i Missé i Jaume Roca i Vilà, d'Arenys de Munt, que van emprar processos manuals i amb barrina per perforar el terreny. També va tenir un paper destacat en el procés de construcció de la mina, en aquest mateix període, els constructors lloretencs Josep i Salvador Gallart i Sala, sobre qui va recaure

la construcció de l'accés a la galeria, els pericons (arquetes) i les canalitzacions de transport de l'aigua. Alhora, també van proveïr de materials els miners.

La primera Junta Directiva de la Sociedad de Aguas Mina Melitrons la van formar Antoni Llensa i Sala, president; Manel Arolas, tresorer; i Joaquim Roca i Carles, secretari. Durant els anys de la Guerra Civil espanyola (1936-1939), el creixement de la mina va continuar, tot i el context del moment, i les obres es van contractar a la Cooperativa de la Construcció de Lloret.

Acabada la Guerra Civil, es van produir els primers canvis a la Junta Directiva de la Sociedad de Aguas Mina Melitrons, sent-ne president Joan Soler a partir de 1942, Joan Coll a partir de 1943 i Joaquim Roca i Carles a partir de 1945. En la dècada de 1950 es van succeir altres canvis en la Junta: Josep Parés va ser el tresorer a partir de 1950, Josep Roca va ser el secretari a partir de 1955 i Joan Poch, sent el tresorer a partir de 1957. Els darrers canvis destacats en la Junta van ser el 1960, assumint-ne la presidència Esteve Riera i Giralt.

Aquest darrer va ser l'encarregat de negociar amb l'Ajuntament de Lloret de Mar la municipalització de la mina, entrada la dècada de 1960. El creixement urbanístic, a remolc del boom turístic, van fer que el consistori abordés el subministrament de l'aigua potable com una qüestió capital: Lloret s'abastia amb l'aigua de diverses mines, i aquesta aigua no era suficient per assumir la creixent demanda d'aigua potable.

El 1962 es va formalitzar el conveni de cessió dels drets d'explotació i de propietat de la Mina Melitrons (i de les altres mines d'aigua existents) a l'Ajuntament i, en paral·lel, el consistori va iniciar les obres per captar aigua a la conca de la Tordera i distribuir-la sota tutela municipal. La municipalització de la Mina Melitrons d'una banda, però sobretot la consolidació del Servei Municipalitzat d'Abastiment d'Aigües de l'altra, van suposar que la Mina Melitrons caigués en desús primer, i fos abandonada després.

2.3. Història arxivística

La documentació d'aquesta societat es conservava en mans dels germans Juli i Maria Antònia Poch i Oliva, que la van rebre dels pares, Joan Poch i Puig i Maria Teresa Oliva Turró, socis des de 1955.

2.4. Dades sobre l'ingrés

Els germans Poch i Oliva van fer entrega de la documentació al Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar (SAMLM) el 24/11/2021 amb posterioritat a la lectura d'un article publicat al número 20 del butlletí *Sesmond*, en què l'investigador lloretenc Lluís Cruz i Berasategui, hi explicava la història de la mina coneguda fins el moment.

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. Abast i contingut informatius

El fons documental fa referència a l'activitat de la societat i a l'administració econòmica, comptabilitat i control d'ingressos i despeses. Les dades que es poden extreure d'aquest

documentació també ens permeten acostar-nos al context econòmic de mitjans del segle XX a Lloret.

3.2. Sistema d'organització

La documentació és encapsada en capsles normalitzades i es troba en bones condicions de conservació en els dipòsits del SAMLM.

L'organització documental s'ha fet seguint un quadre de classificació de caràcter funcional.

3.3. Avaluació, tria i eliminació

No se n'ha fet.

3.4. Incrementos documentals

Hi ha la possibilitat que es produeixin en un futur.

4. ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1. Condicions d'accés

La documentació d'aquest fons és d'accés públic, mentre es mantingui en bon estat de conservació.

4.2. Condicions de reproducció

Es permet la reproducció amb mitjans reprogràfics sempre i quan se'n faci un ús sense ànim de lucre i es respecti la integritat física de la documentació.

4.3. Llengua i escriptura

La pràctica totalitat de la documentació està redactada en català i castellà en alfabet llatí.

4.4. Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació es conserva en dipòsits condicionats a una temperatura de divuit graus Celsius i una humitat relativa del cinquanta per cent.

En general es troba en bon estat de conservació. L'accés a la documentació es pot fer de manera directa.

4.5. Instruments de descripció

Hi ha un inventari, en suport paper, disponible a la biblioteca auxiliar del SAMLM. Tanmateix, l'inventari és consultable a pantalla d'ordinador mitjançant una base de dades informàtica i mitjançant el lloc web del Servei.

5. ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1. Existència i localització dels originals

La documentació dipositada és original.

5.2. Existència i localització de còpies

No consta l'existència de còpies de la documentació dipositada.

5.3. Documentació relacionada

Aquest servei d'arxiu conserva altres fons documentals relacionats:

607.000 Joan Domènech i Moner

701.000 Casino Industrial – *Casino Lloretense* (I)

702.000 Club Marina *Casinet* – *Casino Lloretense* (II) – *Círculo Lloretense*

801.000 *Sociedad Cooperativa Unión Lloretense*

5.4. Bibliografia

No consta la publicació prèvia de la documentació.

6. ÀREA DE NOTES

6.1. Notes

No consta cap nota d'interès que s'hi pugui afegir.

7. ÀREA DEL CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1. Autoria i dates

-Classificació, descripció i inventari inicial: Lluís Cruz i Berasategui (col·laborador del SAMLM; primer trimestre 2022)

Supervisió general: Joaquim Daban i Massana, cap del SAMLM

7.2. Fonts

La font fonamental emprada per a la descripció ha estat el contingut del propi fons i la següent bibliografia:

CRUZ i BERASATEGUI, Lluís, 2021. "Lloret de Dalt. La història i els secrets de la primera urbanització de Lloret". *Sesmond*, n. 20, p. 44-52. SAMLM, Ajuntament de Lloret de Mar. Accés 02/02/2022.

<https://www.lloret.cat/seccions/arxiu-municipal/fitxers/sesmond/butlletisesmond2021-08-lloret-de-daltpdf.pdf>

DOMÈNECH i MONER, Joan

1982. *Història dels casinos de Lloret*. Publicació n. 1 del Club Marina, *Casinet*, Lloret de Mar.

1992. *Lloret de Mar*. Quaderns de la *Revista de Girona*, n. 38, sèrie Monografies, n. 21. Diputació de Girona.

2008. "La cooperativa *Unión Lloretense*. Una primera aproximació". *Quaderns de la Selva*, n. 20, p. 93-122. Centre d'Estudis Selvatans, Santa Coloma de Farners.

7.3. Regles i convencions

La descripció ha estat elaborada seguint la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC), redactada segons les directrius de l'Associació d'Arxivers de Catalunya i la Subdirecció general d'Arxius del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

808.000- *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*

2000.- ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Inventari del fons

808.000 *Sociedad de Aguas Mina Melitrons*

FONS COMERCIALS I D'EMPRESES

808	<i>SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS</i>	
000		SS 808.000.2000
2000	ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA / / /	

CONTINGUT

DATA EMISSIÓ
ANYS

ST
SUPORT
FOTO

LLIBRE DE CAIXA DE LA *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*. Inclou relació ingressos, despeses i concepte anuals entre 08/10/1925 i 29/08/1954; anotació manuscrita en un tros de paper independent de sumes i restes de caixa, p. 54 i 55. El període 1925 i 1926 té poc detall en les anotacions, i en el capítol d'ingressos, només apareix un únic apunt contable: el cobrament del cànon per participacions. El període 1927 a 1930 té més anotacions i més detallades. El període 1931 a 1937 té una gran quantitat d'anotacions i molt detallades. El període 1937 i 1938 té com a curiostat que, durant la Guerra Civil, els pagaments per obres de manteniment i reparacions s'abonen a la Cooperativa Obrera de la Edificació de Lloret. El 1939 es comptabilitzen cobraments de part dels cànon pendents de 1936 i 1937. En el període 1939 a 1954 les anotacions perden el detall i la precisió del període anterior. TOPONIMIA: Mina Melitrons i carrer Capità Conill i Sala / Narcís Fornés propietari amb anterioritat a 1927; Antoni Llensa, president 1931; Manel Arolas, tresorer 1931; Joaquim Roca Carles, secretari 1932; Josep Gallart Sala, mestre paleta; Sebastià Gallart Sala, mestre paleta; Josep Sais, transportista; Pedro del Río, recaptador i cobrador; Bonaventura Soler Campderà, propietari terreny Mina Melitons; Joaquim Pla, transportista; Josep Fàbregas, fuster;

	012.137.001
1925 - 1954	TEXTUAL / PAPER / LLIBRE

LLIBRE DE CAIXA DE LA *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*. Inclou relació ingressos, despeses i conceptes anuals entre 29/08/1954 i 20/02/1962. Anotacions amb poc detall. Inclou 8 rebuts de participacions a la societat: 2 de 25 ptes i signades pel president Joaquim Roca Carles 1960, i 6 de 125 ptes i signades pel president Esteve Riera Giral 1961. Inclou també un full manuscrit amb una relació dels rebuts cobrats per Pedro del Río; una butlleta de convocatòria a una reunió *Asociación Mina Melitrons* com a rebut de cobrament per part del pregoner, Sr. Solà; rebut manuscrit de Miquel Sánchez per 25 pessetes per treballs fets a la Mina d'en Lari. TOPONIMIA: Mina Melitrons, Mina d'en Lari / Miquel Sánchez, ferrer; Pedro del Río, cobrador; Sr. Solà, pregoner; Joaquim Roca Carles, president 1960; Joan Poch Puig, tresorer; Esteve Riera Giral, president 1961 a 1962; Joan andreu, lampista; Joan Artau, jornalier; Josep Colomer, jornalier; Joan Sais, proveïdor de ploms; Lluís Llorens

	012.137.002
1954 - 1962	TEXTUAL / PAPER / LLIBRE

/ / / / /

PORTADOCUMENTS AMB COMPROVANTS DE LES DESPESES DE LA *SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS*. 1 plec despeses anuals. Inclou factures, lletres i rebuts proveïdors de serveis, treballs i materials. TOPONIMIA: Mina Melitrons, Mina d'en Lari; carrers Lloret: Sant Baldiri, Sant Romà, Santa Llúcia, Horts, Sant Pere, Santa Eulàlia, Rector Coch, Vila, Unió, Joan Durall, Miquel Ferrer, plaça Carme, Sant Carles, Venècia, Castell; carrers Arenys de Munt: Sant Martí; carrers Barcelona: Verge del Pilar; carrers Girona: Força; carrers Santa Coloma de Farners: Progrés / Antoni Llensa Sala, president 1931 a 1942; Joaquim Roca Carles, secretari 1931 a 1945; Jaume Ribera, jornalier; Josep Gallart Sala, constructor; Salvador Carrera, serraller; Gonçal Pla Comes, rajoler; Romà Austrich Morell, rajoler; Joan Fàbregas, propietari finca cedeix servitud de pas als miners); Domènec Munt, lampista; Joan Roca Missé, miner; Jaume Roca Vilà, miner; Pedro del Río Teixidó, cobrador; Cooperativa Obrera Edificació de Lloret; Sr. Fàbregas, constructor; Joaquim Bernat, jornalier; Sebastià Gallart, cosnstructor; Josep Maria Codina, lampista de Barcelona; Francesc Gil Martínez, jornalier; Joan Andreu. Lampista; Joan Curcoll, lampista; Josep Rusalleda, jornalier; Carles Arpí, pintor; Joan Soler, president 1942 i 1943; Joan Coll. president 1943 a 1945; Joaquim Roca Carles. president 1945 a

	012.137.005
1936 - 1961	TEXTUAL / PAPER / REBUT

FONS COMERCIALS I D'EMPRESES

808	<i>SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS</i>	
000		SS 808.000.2000
2000	ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA / / /	

CONTINGUT

DATA EMISSIÓ
ANYS

ST
SUPORT
FOTO

PORTADOCUMENTS AMB COMPROVANTS DE LES DESPESES DE LA <i>SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS</i>. 5 plects amb despeses anuals; factures, lletres i rebuts proveïdors; minuts d'advocacia i/o notaria, treballs de mineria, construcció i/o lampisteria; i materials com maons i/o canonades. Inclou 4 documents independents: analítica aigua laboratori Dr. B. Roig Perelló, Barcelona 1931; un llistat de les primeres despeses de constitució de la societat 1931; minuta advocat i notari Enrique Salamero Radigales sobre servitud de pas aqüeducte per la finca de Bonaventura Soler Campderà; un justificant de caixa per despeses administratives, encàrrecs i proveïdors 1932. TOPONIMIA: Mina Melitrons, Mina d'en Lari; carrers Barcelona: Sant Pau, Tantarantana; carrers Lloret: Sant Baldiri; Santa Eulàlia, Sant Romà, Sènia del Barral, Sant Pere, Fermín Galán, Santa Llúcia; carrers Arenys de Munt: Sant Martí / Bartolomé Roig Perelló, farmacèutic; Antoni Llena, president; Joaquim Roca Carles, secretari; Pedro del Río Teixidó, cobrador; Josep Sais, transportista; Luis Tallada Mascaró, gestor; Joaquim Pla, missatger; Josep Gallart Sala, constructor; Josep Fàbregas, fuster; Joan Curcoll, lampista; Enric Salamero Radigales, advocat notari; Salvador Carrera, serraller; Joan Roca Missé. miner Arenys de Munt: Jaume Roca Vilà. miner Arenys de Munt:		012.137.004
	1931 - 1935	TEXTUAL / PAPER / REBUT

TÍTOL DE SOCI DE LA <i>SOCIEDAD DE AGUAS MINA MELITRONS</i>. Constituïda 11/03/1931; expedit a Lloret 01/07/1955 a nom de Joan Poch Puig i Teresa Oliva Turró. Inscripció al Llibre Registre de Socis, n. 35. TOPONIMIA: Mina Melitrons, Lloret de Mar / Joan Poch Puig, soci; Teresa Oliva Turró, sòcia; Joaquim Roca Carles, president; Josep Roca, secretari; Josep Parés, tresorer / / / / /		012.137.003
	1955	TEXTUAL / PAPER / TÍTOL